

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΕΛΙΓΡΑΔΙ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων
Strahinjica Bana 76, 11000 Belgrade
Τηλ.: +381 11 322-23-38, +381 11 323-15-77
Fax: +381 11 324-92-15
[e-mail:ecocom-belgrade@mfa.gr](mailto:ecocom-belgrade@mfa.gr)

Δελτίο οικονομικών - επιχειρηματικών εξελίξεων
Ιουνίου 2016

Έναρξη διαπραγματεύσεων με την Ευρασιατική Οικονομικής Ένωση περί ενιαίου εμπορικού καθεστώτος

Οι αρχηγοί των κρατών μελών της Ευρασιατικής Οικονομικής Ένωσης (EAEU) αποφάσισαν, σε σύνοδο κορυφής στην Αστάνα, να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις με τη Σερβία περί της θέσπισης ενιαίου εμπορικού καθεστώτος. Σύμφωνα με δηλώσεις του εκπροσώπου του Εμπορικού Επιμελητηρίου της Σερβίας στην Μόσχα, κ. Svetoslav Vasiljevic, η εν λόγω απόφαση θα επιτρέψει στα σερβικά εμπορεύματα να διατεθούν στην αγορά της EAEU. Ο σέρβος Υπουργός Εμπορίου, κ. Rasim Ljajic, πρόσθεσε ότι κύριος στόχος είναι η διατήρηση το τρέχοντος εμπορικού επιπέδου, καθώς και η επέκτασή του στην εξαγωγή αυτοκινήτων Fiat και ορισμένων άλλων προϊόντων, όπως τυριού, ζάχαρης, τσιγάρων και κρασιού. Υπενθυμίζεται ότι η Ευρασιατική Οικονομική Ένωση περιλαμβάνει, εκτός της Σερβίας, τη Λευκορωσία, την Αρμενία, το Καζακστάν, το Κιργιστάν και τη Ρωσία.

Αύξηση των σερβικών εξαγωγών στο α΄ τρίμηνο 2016

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Σερβικής Στατιστικής Αρχής, οι εξαγωγές της Σερβίας ανήλθαν, κατά το πρώτο τρίμηνο του 2016, σε 4.7 δις δολ. ΗΠΑ, σημειώνοντας αύξηση 11,8% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του περασμένου έτους, ενώ οι εισαγωγές ανήλθαν σε 6 δις δολ. ΗΠΑ (αύξηση 3,2%). Η συνολική αξία του σερβικού εξωτερικού εμπορίου για την περίοδο Ιανουάριος – Απρίλιος 2016, ήταν 10.7 δις δολ. ΗΠΑ (αύξηση 6,8%) ή 9.7 δις Ευρώ, (αύξηση 7%). Το έλλειμμα εμπορικού ισοζυγίου ανήλθε σε 1.2 δις δολ. ΗΠΑ, μειωμένο κατά 19,3% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Το ποσοστό κάλυψης εισαγωγών/εξαγωγών ανήλθε σε 78,5%, σε σύγκριση με 72,5% στην αντίστοιχη περίοδο του 2015. Μεγαλύτερο μερίδιο στις εξαγωγές (30,3%) κατείχε η περιοχή της Vojvodina, ενώ ακολουθούν οι περιφέρειες της Sumadija και δυτικής Σερβίας (28,1%), του Βελιγραδίου (24,7%) και της ανατολικής Σερβίας (16,8%). Η περιοχή του Βελιγραδίου συνέβαλε περισσότερο στις εισαγωγές (44%), ακολουθούμενη από τη Vojvodina (26,1%) και τη Sumadija / Δυτική Σερβία (18,6%). Κύριοι εμπορικοί εταίροι της χώρας ήταν η Ιταλία (767.8 εκατ. δολ.), Γερμανία (645.9 εκατ. δολ.), Βοσνία - Ερζεγοβίνη (387.5 εκατ. δολ.), η Ρουμανία (250.8 εκατ. δολ.) και η Ρωσική Ομοσπονδία (243.7 εκατ. δολ.). Οι υψηλότερες εισαγωγές προήλθαν από τη Γερμανία (769.9 εκατ. δολ.), Ιταλία (655.7 εκατ. δολ.), Ρωσική Ομοσπονδία (508.9 εκατ. δολ.), Κίνα (495.9 εκατ. δολ.) και Ουγγαρία (280.2 εκατ. δολ.). Οι χώρες μέλη της ΕΕ καταλαμβάνουν το 65,5% του συνολικού εξωτερικού εμπορίου, ακολουθούμενες από τις χώρες της CEFTA.

Mali -IFC: πιθανή συνεργασία για μεγάλα έργα υποδομής

Ο δήμαρχος του Βελιγραδίου, κ. Sinisa Mali, πραγματοποίησε συνομιλίες με αντιπροσωπεία του International Financial Corporation (IFC), με κύριο θέμα την ενδεχόμενη υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής στην πόλη του Βελιγραδίου. Συμφώνησαν, επίσης, για συμμετοχή του Βελιγραδίου στο πρόγραμμα «Global Cities Initiative», μέσω του οποίου η IFC παρέχει υπηρεσίες σε διάφορους τομείς, όπως η πράσινη ανάπτυξη και η ενεργειακή απόδοση.

10 εκατ.ευρώ οι επενδύσεις της Bosch στη Σερβία το 2016

Σύμφωνα με δηλώσεις της Διευθύντριας της Bosch στη Σερβία, κας Jovanka Jovanovic, η εταιρεία φέτος θα επενδύσει 10 εκατ.ευρώ και θα δημιουργήσει 1.300 νέες θέσεις απασχόλησης. Η ίδια πρόσθεσε ότι η Bosch στη Σερβία πραγματοποίησε το 2015 κέρδος 94 εκατομ.ευρώ, αυξημένο κατά 131%, ενώ προσέλαβε 800 επιπλέον εργαζόμενους. Παρόμοια αύξηση του αριθμού των εργαζομένων της τάξεως του 60% αναμένεται και το 2016. Αναφορά έγινε επίσης στην, προ τετραετίας, συνεργασία της εταιρείας με τις αρχές του Βελιγραδίου, για δωρεά διδακτικού εξοπλισμού στις αίθουσες αναμονής 13 παιδιατρικών ιδρυμάτων, ενώ για το τρέχον έτος παρόμοια διανομή έχει προγραμματιστεί σε επτά άλλα ιατρικά κέντρα. Προκειμένου να βελτιωθούν οι δεξιότητες των εργαζομένων στη Σερβία, η εταιρεία έχει προωθήσει πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας στην τεχνικό σχολείο του Pećinci, μετά την ολοκλήρωσή του οποίου οι μαθητές του θα έχουν πρόσβαση σε θέσεις εργασίας στην εταιρεία.

Επιτροπή Ανταγωνισμού: «Όπου δεν υπάρχει ανταγωνισμός, ο καταναλωτής πληρώνει διπλάσιες τιμές»

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής για την Προστασία του Ανταγωνισμού, κ. Miloje Obradovic, τόνισε τη σημασία της απελευθέρωσης της αγοράς, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με σαφείς και προβλέψιμους κανόνες, για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης στη Σερβία και της εξασφάλισης ίσων όρων για όλους τους συμμετέχοντες σε αυτήν. Σύμφωνα με τον κ. Obradovic, «Όπου δεν υπάρχει ανταγωνισμός, ο καταναλωτής πληρώνει διπλάσιες τιμές», ενώ απαραίτητη είναι η αποτελεσματική λειτουργία των εθνικών επιτροπών προστασίας του ανταγωνισμού. Επίσης, υπογράμμισε τη σημασία συνεργασίας όλων των εθνικών φορέων προστασίας του ανταγωνισμού στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, δεδομένου ότι εμφανίζονται όλο και περισσότερες περιπτώσεις στις οποίες οι συμμετέχοντες στην αγορά υπερβαίνουν τα κρατικά σύνορα. Η επικεφαλής της σερβικής ομάδας για τις διαπραγματεύσεις με την ΕΕ, κα. Tanja Miscenic, δήλωσε ότι η Σερβία δεν αναμένεται να αντιμετωπίσει δυσκολίες στις διαπραγματεύσεις περί ανταγωνισμού, σημειώνοντας ότι η πολιτική αυτή περιελήφθη στο κεφάλαιο Θ, μαζί με την κρατική βοήθεια.

Vucic: Έξι φορές χαμηλότερο από το αναμενόμενο το έλλειμμα του προϋπολογισμού το Μάιο

Σύμφωνα με πρόσφατες δηλώσεις του Πρωθυπουργού της Σερβίας, κ. Aleksandar Vucic, το έλλειμμα του προϋπολογισμού ανήλθε, στο τέλος Μαΐου τ.ε., σε 11,3 δις.δηνάρια, ήτοι έξι φορές μικρότερο από το αναμενόμενο, ενώ τα έσοδα από ΦΠΑ ήταν κατά 7 δις.δηνάρια υψηλότερα από την αντίστοιχη περίοδο του περασμένου έτους. Ο πρωθυπουργός της Σερβίας, κ. Aleksandar Vucic, εξέφρασε την ικανοποίηση για το γεγονός αυτό, παρότι το επιτρεπόμενο έλλειμμα, σύμφωνα με τη συμφωνία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), ήταν πολύ υψηλότερο (75,4 δις.δηνάρια). Μιλώντας στο σερβικό Κοινοβούλιο, ο κ. Vucic δήλωσε ότι η αύξηση των εσόδων σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2015 από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης (26,3%) και από το ΦΠΑ

(10,3%), είναι ιδιαίτερα σημαντική. Παράλληλα, τόνισε ότι τον Απρίλιο, για πρώτη φορά, ο μέσος μηνιαίος μισθός υπερέβη τα 400 ευρώ, προσθέτοντας ότι πρόκειται για αύξηση που αφορά στον ιδιωτικό τομέα, ενώ αναμένεται παρόμοιο αποτέλεσμα και στο δημόσιο στα τέλη του τρέχοντος και την έναρξη του επόμενου έτους. Τέλος, ο Πρωθυπουργός ανακοίνωσε ότι το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) αυξήθηκε κατά 3,5% στο πρώτο τρίμηνο του έτους, ενώ ιδιαίτερα σημαντικό δείκτη αποτελεί η ανάπτυξη της μεταποιητικής βιομηχανίας κατά 11%. Πρόσθεσε δε ότι τόσο η Παγκόσμια Τράπεζα, όσο και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αναμένεται να αναθεωρήσουν προς τα πάνω την πρόβλεψη οικονομικής ανάπτυξης της χώρας, σε 2,5%, η οποία μπορεί να φθάσει και το 2,7-2,8%, υπό την προϋπόθεση τα αποτελέσματα της γεωργικής παραγωγής να είναι ικανοποιητικά. Ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης για το 2017 αναμένεται να φτάσει το 4%.

Mihajlovic: τον Ιούνιο 2017 η ολοκλήρωση τμημάτων του Διαδρόμου 11

Σύμφωνα την απερχόμενη Υπουργό κατασκευών, μεταφορών και οι υποδομών, κα. Zorana Mihajlovic, τα τμήματα του αυτοκινητοδρόμου Διάδρομος 11 από το Lajkonac ως το Ljig και από το Obrenovac ως το Ub, μήκους περίπου 50 χμ, θα έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τον Ιούνιο του 2017. Το εν λόγω έργο χρηματοδοτείται από δάνειο της κινεζικής Exim Bank, αξίας 301 εκατ.δολ., ενώ 32.7 εκατ.δολ. διατέθηκαν από τον σερβικό προϋπολογισμό. Εξάλλου, σύμφωνα με δηλώσεις του Κινέζου πρέσβη στη Σερβία, κ. Li Manchang, η κατασκευή του αυτοκινητόδρομου αποτελεί μόνο την απαρχή της συνεργασίας μεταξύ των κινεζικών και σερβικών εταιρειών, προσθέτοντας ότι επόμενες προτεραιότητες που θα συζητηθούν με την Υπουργό, μέσα στις επόμενες ημέρες, αποτελούν ο σχεδιασμός για τη σιδηροδρομική γραμμή Βελιγράδι-Bar / Βελιγράδι-Σκόπια, και τον αυτοκινητόδρομο Βελιγράδι-Νότια Αδριατική. Υπενθυμίζεται ότι η τρέχουσα προθεσμία για την ολοκλήρωση των εργασιών και στα δύο τμήματα είναι η 30^η Απριλίου 2017, ενώ θα περιλαμβάνουν συνολικά 30 γέφυρες, και σήραγγες μήκους 990 μέτρων.

Σερβία – Κίνα: υπογραφή συμφωνίας για τον «ΤΠΕ Δρόμο του Μεταξιού»

Ο Σέρβος Υπουργός εμπορίου, τουρισμού και τηλεπικοινωνιών, κ. Rasim Ljaljic, κατόπιν συνάντησής του με τον Κινέζο Πρέσβη στη Σερβία, κ. Li Manchang, ανακοίνωσε την υπογραφή διακρατικής συμφωνίας με στόχο την θέσπιση ενός πληροφοριακού και επικοινωνιακού «Δρόμου του μεταξιού». Η συμφωνία, υπεγράφη από το Υπουργείο και την κινεζική Εθνική Επιτροπή για τις Μεταρρυθμίσεις και την Ανάπτυξη κατά την πρόσφατη επίσκεψη του Πρόεδρου Xi Jinping στη Σερβία. Η εν λόγω συμφωνία προβλέπει τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών στο ηλεκτρονικό εμπόριο, στην ανάπτυξη του ευρυζωνικού διαδικτύου, στις δορυφορικές υπηρεσίες και σε νέες βιομηχανίες που βασίζονται στη τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνίας.

Ολοκληρώθηκε η αναμόρφωση των τριών σιδηροδρομικών τμημάτων του Διαδρόμου 10

Η ρωσική RZD International ανακοίνωσε την ολοκλήρωση της αναμόρφωσης τριών σιδηροδρομικών τμημάτων του Διαδρόμου 10, αξίας 48,7 εκατ.δολ., πριν από το σχετικό χρονοδιάγραμμα (Φεβρουάριος του 2017). Στο πλαίσιο της συμφωνίας, ολοκληρώθηκε η αποκατάσταση των τριών σιδηροδρομικών τμημάτων του Διαδρόμου 10, συνολικού μήκους 65 χιλιομέτρων: Sopot Kosmajski - Kovacevac (περίχωρα του Βελιγραδίου, 18 χλμ.), Mala Krsna - Velika Plana (κεντρική Σερβία, 29 χλμ) και Ruma - Golubinci (βόρεια Σερβία, 18 χλμ). Η πρόωρη ολοκλήρωση κατέστη δυνατή λόγω των επιτυχημένων διαχειριστικών αποφάσεων και της αξιοποίησης αποτελεσματικών μηχανικών και τεχνολογικών μέσων, τα οποία αναπτύχθηκαν από τους Ρώσους ειδικούς. Η εν λόγω αναμόρφωση θα έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση ταχύτητας του δικτύου έως 120 χλμ/ώρα.

Επιτάχυνση της οικονομικής δραστηριότητας στη Σερβία

Σύμφωνα με στοιχεία των τεσσάρων πρώτων μηνών του έτους, η οικονομική δραστηριότητα στη Σερβία βρίσκεται σε ανοδική πορεία, η δε ανάπτυξη επιταχύνεται, κυρίως στον τομέα της μεταποιητικής βιομηχανίας. Η συνολική βιομηχανική παραγωγή των πρώτων τεσσάρων μηνών του 2016 αυξήθηκε κατά 9,9%, ενώ τον Απρίλιο μόνο έφθασε σε εξαμηνιαίο ρυθμό αύξησης 8,4%. Το ΑΕΠ κατά το πρώτο τρίμηνο του 2016 έχει υπερβεί, σε πραγματικούς όρους, την αντίστοιχη περσινή αξία κατά 3,5%, η δε ανάπτυξη αυτή βασίζεται κυρίως στην αύξηση των εξαγωγών, παρότι τόσο οι επενδύσεις όσο και η κατανάλωση έχουν επίσης αυξηθεί. Το εξωτερικό εμπόριο έχει επίσης παρουσιάσει αύξηση κατά το πρώτο τρίμηνο του έτους και η συνολική αξία του είναι 7% υψηλότερη από την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ειδικότερα, η αξία των εξαγωγών στους πρώτους τέσσερις μήνες του 2016 είναι 11,9% υψηλότερη από το 2015, ενώ οι εισαγωγές αυξήθηκαν κατά 3,4%. Τέλος, ο πληθωρισμός κυμαίνεται στον διαχρονικό μέσο όρο, ενώ εκτιμάται ότι το ΑΕΠ θα αυξηθεί κατά 2,9 έως 3% σε ετήσια βάση.

Στο Βελιγράδι η αποστολή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου

Η αποστολή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου έφθασε στο Βελιγράδι, στις 8 Ιουνίου, εν όψει της ολοκλήρωσης της τέταρτης αξιολόγησης της τρέχουσας συμφωνίας με τη Σερβία. Οι τεχνικές συνομιλίες περί των δημοσίων οικονομικών και της εφαρμογής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στη Σερβία ξεκίνησαν στις 9 Ιουνίου, ενώ οι απεσταλμένοι, με επικεφαλής τον James Roaf, συναντήθηκαν με εκπροσώπους της σερβικής κυβέρνησης και της Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας, στις 13 Ιουνίου. Κύρια θέματα διαβουλεύσεων αποτελέσαν η κατάσταση του προϋπολογισμού και οι μεταρρυθμίσεις του δημόσιου τομέα και των δημοσίων επιχειρήσεων. Υπενθυμίζεται ότι το ΔΝΤ και η Σερβία υπέγραψαν τριετή συμφωνία προληπτικής διευκόλυνσης (stand-by agreement) ύψους 1,2 δις ευρώ, τον Φεβρουάριο 2015. Οι τρεις προηγούμενες αξιολογήσεις της συμφωνίας ήταν θετικές, ενώ η τέταρτη ήταν προγραμματισμένη να λάβει χώρα λίγο πριν τις πρόωρες βουλευτικές εκλογές, ως εκ τούτου το ΔΝΤ αποφάσισε να την αναβάλει για μετά τον σχηματισμό νέας κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας.

Αύξηση της δανειοδότησης-Περιορισμός των μη εξυπηρετούμενων επιχειρηματικών δανείων

Σύμφωνα με ανακοίνωση του Συλλόγου Σερβικών Τραπεζών, τα δάνεια επιχειρήσεων και ιδιωτών στη Σερβία ανήλθαν συνολικά σε 2,160 δις.δηνάρια στα τέλη Μαΐου, ήτοι 0,6% αυξημένα σε σχέση με τον Απρίλιο. Ειδικότερα, τα χρέη των εταιρειών ανήλθαν σε 1,374 δις.δηνάρια, παρουσιάζοντας μείωση κατά 0,4% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα. Τα δάνεια των ιδιωτών αυξήθηκαν κατά 1,1%, σε 741 δις.δηνάρια, ενώ με 46 δις.δηνάρια, τα δάνεια σε επιχειρήσεις συρρικνώθηκαν κατά 0,1%. Στα τέλη Μαΐου, 12,6% των δανείων ήταν μη εξυπηρετούμενα (μείωση 0,8% σε σχέση με τον Απρίλιο). Το μερίδιο των οφειλών των νομικών προσώπων στα μη εξυπηρετούμενα δάνεια μειώθηκε από 16,6 σε 15,3%, αν και 16,5% των επιχειρήσεων ήταν αφερέγγυοι, καθώς και 7.3% των φυσικών προσώπων.

Βελτιωμένη πρόβλεψη για το ρυθμό ανάπτυξης της Σερβίας το 2016 και από το ΔΝΤ

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών της Σερβίας, κ. Dusan Vujiovic, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) συμφώνησε να αναθεωρήσει τον προβλεπόμενο ρυθμό ανάπτυξης για το 2016, από 1,8% σε 2,5%. Μιλώντας σε συνέντευξη τύπου, στις 13 Ιουνίου τ.ε., στο Βελιγράδι, δήλωσε ότι η εν λόγω απόφαση αποτελεί την καλύτερη επιβεβαίωση ότι η μακροοικονομική πολιτική της χώρας είναι στην σωστή κατεύθυνση. Πρόσθεσε ότι αυτή η απόφαση θα βοηθήσει την χώρα να προσαρμοστεί πιο εύκολα σε φορολογικά μέτρα ώστε να διατηρήσει την τρέχουσα αναπτυξιακή πορεία για τα επόμενα χρόνια. Σύμφωνα με τον κ.Υπουργό, η αύξηση μισθών και συντάξεων, καθώς και η συρρίκνωση της απασχόλησης του δημοσίου τομέα αποτελεί αντικείμενο λεπτομερών διαβουλεύσεων με την αποστολή του Ταμείου στο πλαίσιο της τρέχουσας τέταρτης αξιολόγησης του εν εξελίξει Προγράμματος. Τέλος, προσέθεσε ότι οι μεγαλύτερες προκλήσεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σχετίζονται με τις δημόσιες εταιρείες.

Roaf: επιτυχής η Σερβία στην εφαρμογή του Προγράμματος με το ΔΝΤ

Η εφαρμογή της συμφωνία της Σερβίας με το ΔΝΤ υλοποιείται επιτυχώς με βάση τους προκαθορισμένους στόχους, δήλωσε ο κ. James Roaf, επικεφαλής της αποστολής του ΔΝΤ στη Σερβία. Σε συνάντησή του με τον Πρωθυπουργό, κ.Vucic, ο κ. Roaf δήλωσε ότι οι αυξανόμενες επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα, που είναι το αποτέλεσμα των θετικών τάσεων και της δημοσιονομικής αποκατάστασης στο πλαίσιο του προγράμματος της Σερβίας με το Ταμείο, είναι ζωτικής σημασίας. Οι δύο συνομιλητές συζήτησαν την 4η και 5η αναθεώρηση της τριετούς συμφωνίας προληπτικής διευκόλυνσης την οποία η Σερβική κυβέρνηση υπέγραψε με το ΔΝΤ τον Φεβρουάριο 2015. Αντικείμενο της συνάντησης απετέλεσαν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις καθώς και η αναδιάρθρωση των μεγάλων κρατικών επιχειρήσεων (ΔΕΗ, Srbijagas, Σιδηρόδρομος, RTB Bor). Ο επικεφαλής της αποστολής του ΔΝΤ υπογράμμισε, από πλευράς του, τη σημασία των έργων υποδομής, των μεταρρυθμίσεων του τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης, καθώς και των νόμων που θα ενισχύσουν τη χρηματοδότηση της τοπικής αυτοδιοίκησης.

ΕΤΕπ: Δανειακή συμφωνία 150 εκατ. ευρώ για τις σερβικές Μμε

Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, κ. Dusan Vujiovic, η Σερβία και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπέγραψαν, στις 13 Ιουνίου τ.ε., δανειακή συμφωνία ύψους 150 εκατ. ευρώ, για την υποστήριξη των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, οι οποίες αποτελούν την κύρια πηγή ανάπτυξης και δημιουργίας θέσεων εργασίας στη Σερβία. Όπως ο ίδιος δήλωσε σε σχετική συνέντευξη τύπου, πρόκειται για τη δεύτερη δόση δανείου ύψους 500 εκατ. ευρώ, το οποίο εγκρίθηκε από την Τράπεζα για τη Σερβία τον Ιούλιο 2013. Σύμφωνα με τον Υπουργό, κατά την προσεχή περίοδο, η Σερβία χρειάζεται περισσότερες επενδύσεις με στόχο τη μείωση της ανεργίας, οι οποίες παράλληλα αποτελούν τη βάση για την αειφόρο ανάπτυξη και την παραγωγικότητα, καθώς και για την σύγκλιση της οικονομίας της χώρας με την ΕΕ, όσον αφορά στα εισοδήματα και στο βιοτικό επίπεδο.

15 000 εξειδικευμένα στελέχη στον τομέα της πληροφορικής χρειάζεται η Σερβία

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα διάσκεψης με θέμα «Ανθρώπινο δυναμικό στις Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και ανάπτυξη». Οι σερβικές εξαγωγές στον τομέα του λογισμικού έχουν ξεπεράσει την αύξηση εξαγωγών γεωργικών προϊόντων, γεγονός που καταδεικνύει ότι οι ΤΠΕ θα μπορούσαν να αποτελούν μεγάλη ευκαιρία για την ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Εκτιμάται ότι η ΕΕ θα χρειαστεί 900 000 εξειδικευμένα στελέχη ΤΠΕ στα επόμενα πέντε χρόνια, αριθμός που δεν συμπεριλαμβάνει μόνο τους προγραμματιστές, εκ των οποίων η Σερβία θα χρειαστεί πάνω από 15 000. Η ψηφιοποίηση του οικονομικού περιβάλλοντος ανάγκασε πάνω από το 90% των θέσεων εργασίας να συμπεριλάβουν και την κατοχή ψηφιακών δεξιοτήτων καθώς και την χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών στο προφίλ των υποψηφίων, ενώ οι περίπου 1000 φοιτητές σε ετήσια βάση οι οποίοι σπουδάζουν στον Τομέα Πληροφορικής στη Σερβία, είναι λιγότεροι από ό,τι απαιτείται για τις ανάγκες ανάπτυξης της ψηφιακής επιχειρηματικότητας και οικονομίας στη χώρα.

Προώθηση της οικονομικής συνεργασίας Σερβίας-Κίνας

Σύμφωνα με ανακοίνωση της σερβικής κυβέρνησης, ένα από τα σημαντικότερα θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της πρόσφατης επίσκεψης του Κινέζου προέδρου Χί Jīnpíng στη Σερβία, ήταν η προώθηση οικονομικής συνεργασίας και, ειδικότερα, η αύξηση των σερβικών προϊόντων στην Κίνα. Σύμφωνα με στοιχεία του σερβικού Εμπορικού Επιμελητηρίου, το 2015, η Σερβία εξήγαγε προς την εν λόγω χώρα εμπορεύματα αξίας 18.52 εκατ. ευρώ, ενώ οι εισαγωγές της χώρας από την Κίνα ανήλθαν σε 1.38 δις ευρώ. Οι κυριότερες εξαγωγές προς την Κίνα ήταν ξύλο, μηχανικά μέρη, αντλίες κυκλοφορίας για συστήματα θέρμανσης και πλαστικοί σωλήνες. Το μεγαλύτερο μερίδιο των εισαγωγών αποτελούσαν τα τηλέφωνα για δίκτυα σταθμών ή άλλα ασύρματα συστήματα, ψηφιακές φορητές μηχανές, συσκευές διήθησης και καθαρισμού για άλλα αέρια, καθώς και ακατέργαστο αργίλιο. Κατά τους πρώτους τέσσερις μήνες του 2016, η αξία των σερβικών εξαγωγών προς την Κίνα ανήλθε σε 7.2 εκατ. ευρώ, ενώ οι εισαγωγές στη Σερβία ανήλθαν σε 446.4 εκατ.ευρώ. Η Κίνα αποτελεί τον σημαντικότερο εξωτερικό εμπορικό εταίρο της Σερβίας στην Ασία.

Εθνικό συμφέρον η επίλυση των προβλημάτων της FIAT

Κατά τη διάρκεια συνάντησης με τη διοίκηση της FIAT Chrysler Automobiles Serbia, στις 17 Ιουνίου τ.ε., οι εκπρόσωποι του σερβικού Υπουργείου Οικονομίας επεσήμαναν πως αποτελεί συμφέρον της πολιτείας η επίλυση των προβλημάτων της εταιρείας, όχι μόνο λόγω των κρατικών μετοχών στην εταιρεία (33%), αλλά λόγω του μεγάλου αριθμού των απασχολούμενων εργαζομένων. Μετά τις συναντήσεις με τους εκπροσώπους των συνδικάτων της εταιρείας, με τη μεσολάβηση του Υπουργείου, αναμένεται η επίλυση των επιμέλων ζητημάτων με σκοπό τη ταχεία συνέχιση της διαδικασίας παραγωγής. Ειδικότερα μία από τις τρεις βάρδιες είναι πλεονάζουσες λόγω της μείωσης της ζήτησης για οχήματα, και ότι το εργοστάσιο θα πρέπει να εργάζεται σε δύο βάρδιες μετά τις διακοπές του Αυγούστου.

Χαλυβουργία Smederevo: σημαντική συμβολή στην οικονομική ανάπτυξη

Σύμφωνα με τις δηλώσεις του Προέδρου της Κίνας, κ. Xi Jinping, Σέρβων αξιωματούχων και του Προέδρου της He Steel, κ. Yu Yong, την 19^η Ιουνίου τ.ε., η επαναλειτουργία της Χαλυβουργίας στο Smederevo θα αυξήσει την απασχόληση και θα συμβάλλει σημαντικά στη συνολική ανάπτυξη της χώρας. Ειδικότερα, σύμφωνα με τον Πρόεδρο της Κίνας, η τελευταία είναι έτοιμη να ενισχύσει σχέσεις με τη Σερβία σε όλους τους τομείς, με στόχο την κοινή ευημερία και τη στενότερη συνεργασία της χώρας με την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, στην οποία η Σερβία αναμένεται να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα. Ο Πρόεδρος της Σερβίας, κ. Tomislav Nikolic, από πλευράς του, υπογράμμισε τις παραγωγικές δυνατότητες της Σερβίας, η οποία διαθέτει εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό, ευνοϊκό επιχειρηματικό περιβάλλον, γεωγραφική θέση και ευρωπαϊκή προοπτική, ως εκ τούτου η χώρα θα μπορούσε να αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο για την οικοδόμηση της θέσεως της Κίνας στην ευρωπαϊκή αγορά. Ο Πρωθυπουργός της Σερβίας, κ. Aleksandar Vucic, είπε ότι είναι βέβαιος ότι η λειτουργία της Χαλυβουργίας Smederevo θα μπορούσε να συμβάλει όχι μόνο στην ανάπτυξη του Smederevo, αλλά και στην ανάπτυξη ολόκληρης της Σερβίας. Τέλος, ο Διευθύνων Σύμβουλος της εταιρείας He Steel, η οποία εξαγόρασε τη Χαλυβουργία τον περασμένο Φεβρουάριο, στην τιμή των 46 εκατ. ευρώ, κ. Yu Yong, είπε ότι η εταιρεία θα χρησιμοποιήσει τα τεχνολογικά και περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα της, καθώς και το δίκτυο πωλήσεών της, προκειμένου η Χαλυβουργία Zelezara να καταστεί το πλέον ανταγωνιστικό εργοστάσιο στην Ευρώπη.

Βελτίωση της πιστοληπτικής ικανότητας της Σερβίας

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Εθνικής Τράπεζας της Σερβίας, στις 18 Ιουνίου, ο οίκος Fitch Ratings αναθεώρησε τη σερβική μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα εγχώριου και ξένου νομίσματος, από B + σε BB- με "σταθερές" προοπτικές για την περαιτέρω βελτίωση της. Σύμφωνα με το σχετικό δελτίο τύπου, η βελτίωση της αξιολόγησης από την Fitch είναι το αποτέλεσμα καλύτερης μακροοικονομικής πολιτικής καθώς και σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος. Άλλοι παράγοντες που συνέβαλαν σε αυτήν είναι η προσήλωση της κυβέρνησης στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων και την επιτυχή δημοσιονομική εξυγίανση, η οποία θα συμβάλει στην πτώση του δημοσιονομικού ελλείμματος (κάτω από 3% το 2016). Εξάλλου, το εξωτερικό εμπορικό

ισοζύγιο συνεχίζει να βελτιώνεται, χάρη στην ισχυρή αύξηση εξαγωγών και στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, ενώ η υψηλή εισροή ξένων άμεσων επενδύσεων είναι περισσότερο από επαρκής για να καλυφθεί πλήρως το τρέχον εμπορικό έλλειμμα. Τέλος, ο τραπεζικός τομέας στη Σερβία θεωρείται σταθερός, ενώ η βελτίωση της αξιολόγησης επηρεάστηκε, επίσης, από την επίσημη έναρξη διαπραγματεύσεων με την ΕΕ.

ΔΝΤ: απαιτείται συνεχής πρόοδος στη δημοσιονομική πολιτική

Σύμφωνα με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), το οικονομικό πρόγραμμα της Σερβίας εξακολουθεί να αποδίδει καλά αποτελέσματα, με πρόοδο στον τομέα της δημοσιονομικής εξυγίανσης, ωστόσο περαιτέρω προκλήσεις παραμένουν για τη μόνιμη βελτίωση της δημοσιονομικής κατάστασης καθώς και την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη της χώρας. Η αποστολή του ΔΝΤ, η οποία βρισκόταν στο Βελιγράδι από 9 έως 21 Ιουνίου, στο πλαίσιο της συζήτησης για την τέταρτη και πέμπτη αναθεώρηση της προληπτικής συμφωνίας της χώρας με το Ταμείο, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η οικονομική ανάπτυξη της Σερβίας ενισχύεται, κυρίως χάρη στην αύξηση των επενδύσεων και της καθαρών εξαγωγών. Ως εκ τούτου, η πραγματική αύξηση του ΑΕΠ αναμένεται σε 2,5% για το τρέχον έτος και ο ετήσιος ρυθμός πληθωρισμού σε 1,3%. Σε περίπτωση δε που η βελτιωμένη είσπραξη εσόδων και ο περιορισμός των δαπανών συνεχιστούν μέχρι τα τέλη του έτους, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθεί σε περίπου 2,5% του ΑΕΠ, σε σύγκριση με τον πρωταρχικό στόχο του 4%. Όσον αφορά στις προκλήσεις, πρόσθετες προσπάθειες απαιτούνται για την επίτευξη ενός σταθερού και βιώσιμου επιπέδου μείωσης του δημόσιου χρέους, καθώς και αναδιάρθρωση των κρατικών επιχειρήσεων ώστε να εξασφαλιστεί η εμπορική βιωσιμότητα τους. Ο πρωθυπουργός, κ. Aleksandar Vucic, παρατήρησε ότι η μείωση του εργατικού δυναμικού και η αναδιάρθρωση της σερβικής ΔΕΗ είναι το πιο δύσκολο έργο που το Υπουργικό συμβούλιο της Σερβίας θα κληθεί να ολοκληρώσει, σε συνεργασία με το ΔΝΤ.

ΔΝΤ: Αρνητικό σε αύξηση μισθών-συντάξεων το 2016

Οι μισθοί και οι συντάξεις θα πρέπει να διατηρηθούν στο τρέχον επίπεδο καθ'όλη την διάρκεια του 2016, με δυνατότητα να ξανασυζητηθεί το εν λόγω ζήτημα στα τέλη του έτους, δήλωσε ο επικεφαλής της αποστολής του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στη Σερβία, κ. James Roaf. Ο κ. Roaf υπογράμμισε επίσης ότι, κατά τη διάρκεια της επίσκεψης της αποστολής, δόθηκε έμφαση στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, υπενθυμίζοντας την ανάγκη αναδιάρθρωσης της σερβικής ΔΕΗ (EPS), και επεσήμανε ότι το θέμα αυτό θα πρέπει να επιλυθεί μεταξύ της σερβικής κυβέρνησης και της Παγκόσμιας Τράπεζας και ότι οι εγχώριοι καταναλωτές θα πρέπει να συνηθίσουν σε ετησίως αναπροσαρμοζόμενες τιμές, σύμφωνα με την ευρέως αποδεκτή πρακτική ανά τον κόσμο.

Η Air Serbia στη Νέα Υόρκη μετά από 25 χρόνια

Το πρώτο αεροσκάφος Airbus A-330 της Air Serbia, το οποίο ξεκίνησε από το Βελιγράδι νωρίς στις 23 Ιουνίου, προσγειώθηκε, μετά από εννέα και μισή ώρες, στο Αεροδρόμιο Τζον Φιτζέραλντ Κένεντι της Νέα Υόρκη. Πρόκειται για την πρώτη πτήση μετά από σχεδόν ένα τέταρτο του αιώνα, στο εξής δε τα αεροσκάφη της Air Serbia θα πετούν

πέντε φορές την εβδομάδα σε αυτή τη διαδρομή. Στο αεροδρόμιο της Νέας Υόρκης, η Αναπληρωτής Πρωθυπουργός, κα Zorana Mihajlovic, εξέφρασε την ικανοποίησή της, τονίζοντας ότι η εισαγωγή της γραμμής είναι πολιτικά και οικονομικά σημαντική. Ο Δήμαρχος του Βελιγραδίου, κ. Siniša Mali, τόνισε ότι η σερβική πρωτεύουσα έχει ξαναγίνει παγκόσμια μητρόπολη, δεδομένου ότι πλέον συνδέεται με μία από τις μεγαλύτερες πόλεις του κόσμου.

1,6 δις. ευρώ η γερμανική οικονομική υποστήριξη στη Σερβία την τελευταία 15ετία

Με αφορμή τον εορτασμό επετείου δεκαπέντε ετών αναπτυξιακής συνεργασίας των δύο χωρών, ο Πρέσβης της Γερμανίας στην Σερβία, κ Axel Dittman, δήλωσε ότι στο ανωτέρω διάστημα, η χώρα του έχει διαθέσει περισσότερο από 1,6 δις. ευρώ σε διάφορα έργα βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου στη χώρα, ήτοι έργα διαμονής πόσιμου νερού για 1,5 εκατ. ανθρώπους, θέρμανση συστήματος εξ αποστάσεως θέρμανσης σε 40% των δήμων καθώς και πολλά άλλα. Σημείωσε ότι η βοήθεια αυτή περιελάμβανε και δράσεις προώθησης της ανάπτυξης των Μμε καθώς και την εισαγωγή της διπλής επαγγελματικής κατάρτισης, για την ενίσχυση του αριθμού των ειδικευμένων εργαζομένων με στόχο την προσέγγιση της Σερβίας στην ΕΕ, την ενίσχυση της οικονομικής παραγωγικότητας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου. Από σερβικής πλευράς, η Υπουργός Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, ευχαρίστησε τον κ. Dittmann για την πολιτική και χρηματοδοτική στήριξη δήλωσε επίσης ότι αναμένεται η έναρξη διαπραγματεύσεων στα κεφάλαια 23 και 24, στα τέλη Ιουνίου ή στις αρχές Ιουλίου.

Εθνική Τράπεζα Σερβίας: ισχυρή η οικονομική σταθερότητα της χώρας

Η Εθνική Τράπεζα της Σερβίας ανέφερε ότι, στον απόηχο του Brexit, διατηρήθηκε η οικονομική σταθερότητα της Σερβίας, ενώ το δηνάριο ενισχύθηκε κατά 0,2% έναντι του ευρώ, παρότι οι διεθνείς αγορές υπέστησαν κλονισμό μετά τα αποτελέσματα του βρετανικού δημοψηφίσματος.

***